

**PROF. DR.
HÜSEYİN ÜLGEN**
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı E. Başkanı

**PROF. DR.
MEHMET HELVACI**
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Başkanı

**PROF. DR.
ABUZER KENDİGELEN**
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

**PROF. DR.
ARSLAN KAYA**
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

KIYMETLİ EVRAK HUKUKU

**YENİ TÜRK TİCARET KANUNU'NA,
YENİ ÇEK KANUNU'NA VE
YENİ SERMAYE PİYASASI KANUNU'NA GÖRE**

**GÜNCELLENMİŞ YEDİNCİ BASI'DAN
ONUNCU (TIPKI) BASI**

İSTANBUL - 2015

İÇİNDEKİLER

Onuncu (Tıpkı) Basıya Önsöz	VII
Dokuzuncu (Tıpkı) Basıya Önsöz.....	VIII
Sekizinci (Tıpkı) Basıya Önsöz.....	IX
Yedinci Basıya Önsöz	X
Birinci Basıya Önsöz	XIII
İçindekiler	XVII
Kısaltmalar.....	XXXVII

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1. Genel Olarak	1
2. Yasal Düzenleme	1
2.1. Kaynak	1
2.2. Mevzuat	2
2.2.1. TK.....	3
2.2.1.1. Üçüncü kitap	3
2.2.1.2. TK'nın diğer kitapları	3
2.2.2. TK dışındaki mevzuat	3
2.2.2.1. MK ve BK	3
2.2.2.2. Diğer kanunlar	4
2.3. Muhtelif Tür Kıymetli Evrak	4
2.3.1. TK'da düzenlenen kıymetli evrak türleri	4
2.3.2. MK'da düzenlenen kıymetli evrak türleri	7
2.3.3. SerPK'da düzenlenen kıymetli evrak türleri	7
2.3.4. SPK tebliğleri ile düzenlenen kıymetli evrak türleri	8

2.3.5. Diğer mevzuatta düzenlenen kıymetli evrak türleri	8
3. TK'nın Kıymetli Evraka İlişkin Düzenlemesinin Özelliği	8
4. Doktrin	9
4.1. Türk Hukuku	9
4.2. İsviçre Hukuku	10
4.3. Alman Hukuku	10
4.4. Avusturya Hukuku.....	11
4.5. Fransız Hukuku	11

İKİNCİ BÖLÜM TEMEL KAVRAMLAR

1. Kıymetli Evrak	13
1.1. Tanım	13
1.2. Unsurları.....	14
1.2.1. Maddi (somut) unsur: Senet	14
1.2.2. Maddi olmayan (soyut) unsur: Devredilebilir nitelikte bir hak .17	
1.3. Kavramsal Özellikleri	17
1.3.1. Hak ve senet birlikteliği.....	17
1.3.2. Devredilebilirlik (Dolanım/Tedavül yeteneği)	18
1.4. Özelliklerin Yasal Görünüm Biçimleri.....	19
1.5. Kıymetli Evrak Sınıflandırmaları	20
1.5.1. Temsil ettikleri hakkın türü bakımından	20
1.5.1.1. Alacak senetleri	21
1.5.1.2. Emtia senetleri (Makbuz senedi ve varant)	21
1.5.1.3. Ortaklık hakkı veren senetler (Pay senetleri ve ilmühaberler).....	23
1.5.1.4. Ortaklığa katılma senetleri	24
1.5.1.5. Karma nitelikli senetler	24
1.5.2. Kurucu (yaratıcı) ya da açıklayıcı olmaları bakımından	24
1.5.2.1. Sınıflandırma.....	24
1.5.2.1.1. Kurucu (yaratıcı) kıymetli evrak	24

1.5.2.1.2. Açıklayıcı kıymetli evrak	24
1.5.2.2. Kurucu (yaratıcı) kıymetli evrakı reddeden görüş	25
1.5.2.3. Değerlendirme	25
1.5.3. Kamu güvenliğine sahip olup olmamaları bakımından.....	26
1.5.3.1. Kamu güvenliğine sahip olan kıymetli evrak.....	26
1.5.3.2. Kamu güvenliğine sahip olmayan kıymetli evrak	28
1.5.4. Yaratılmalarına neden olan temel ilişki ile bağlantıları bakımından	29
1.5.4.1. Soyut (mücerret) kıymetli evrak	29
1.5.4.2. İlli (sebebe bağlı) kıymetli evrak	29
1.5.5. İskonto esasına tabi olup olmamaları bakımından.....	30
1.5.6. Asıl (ana) senet-Yan senet	31
1.5.7. Devir şekilleri bakımından (nama-emre-hamile/hamiline yazılı kıymetli evrak)	31
2. Menkul Kıymet	32
2.1. Muhtelif Tür Menkul Kıymet.....	33
2.1.1. TK	34
2.1.1.1. Pay senedi, kupon ve talon	34
2.1.1.2. İlmühaber.....	34
2.1.1.3. İntifa senedi	35
2.1.1.4. Borçlanma senetleri ile alma ve değiştirme hakkını içeren senetler.....	35
2.1.2. MK	36
2.1.2.1. İpotekli borç senedi	36
2.1.2.2. İrat senedi	36
2.1.2.3. Rehinli tahvil.....	37
2.1.2.4. Rehin makbuzu	37
2.1.3. SerPK	37
2.1.3.1. İpoteğe ve varlığa dayalı menkul kıymet	37
2.1.3.2. İpotek ve varlık teminatlı menkul kıymet	37
2.1.3.3. Kira sertifikası	37

2.1.4. SPK Tebliğleri	38
2.1.4.1. Oydan yoksun hisse senedi	38
2.1.4.2. Yatırım fonu katılma belgesi	38
2.1.4.3. Depo sertifikası	38
2.1.4.4. Hisse senedine dönüştürülebilir tahvil	39
2.1.4.5. Değiştirilebilir tahvil	39
2.1.4.6. Katılma intifa senedi	39
2.1.4.7. Kârdan pay alma hakkı veren tahvil	40
2.1.4.8. Banka bonusu	40
2.1.4.9. Finansman bonusu	40
2.1.4.10. Altın, gümüş ve platin bonusu	41
2.1.4.11. Gayrimenkul sertifikası	41
2.1.4.12. Kâr ve zarar ortaklığı belgesi	41
2.1.4.13. Ortaklık varantları	41
2.1.4.14. Aracı kuruluş varantları	41
2.1.5. Özel Kanun ve Bakanlar Kurulu Kararları	41
2.1.5.1. Hamiline yazılı mevduat sertifikası	41
2.1.5.2. Gelir ortaklığı senedi	42
3. Evraksız Kıymetli Evrak.....	42
4. Kıymetli Evraka Benzeyen Senetler	45
4.1. Klasik Öğreti	45
4.1.1. İbraz senetleri (Präsentationspapiere).....	45
4.1.2. Teşhis senetleri (Legitimationspapiere).....	47
4.2. Değerlendirme	48
4.3. Görüşümüz	49
4.3.1. Hak ve senet birlikteliğinin (tam olarak) bulunmadığı senetler	49
4.3.2. Dolanıma (tedavüle) özgülenmemiş ya da düzenleyenin dolanımı (tedavülü) engelleyebileceği senetler	50
5. Kıymetli Evrakın İptali	51
5.1. Genel Olarak	51
5.2. Zayi Olma (Zıya) Kavramı	51

5.3. İptal Talebi ve Kararı	51
5.4. Zayi Olma Hallerine Göre Ortaya Çıkabilecek Farklı Durumlar	51
5.5. Zayi Olma Dışında İptal Davası Olanığının Olup Olmadığı Sorunu	52
5.6. İptal Davası Sonucunda Alınan İptal Kararının Hükümleri	53
6. Kıymetli Evrakta Sınırlı Sayı (Numerus Clausus) İlkesi	54

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

NAMA, EMRE VE HAMİLİNE YAZILI SENETLER

1. Genel Olarak	57
2. Nama Yazılı Senetler	57
2.1. Tanım.....	58
2.2. Nama Yazılı Senetlerin Devri	58
2.3. Nama Yazılabilecek Senetler (Kıymetli Evrak)	59
2.4. Nama Yazılı Senetlerde Def'iler	59
2.5. Nama Yazılı Senetlerin Zıyı ve İptali	60
2.6. Eksik Nama Yazılı Senet	62
3. Emre Yazılı Senetler	63
3.1. Tanım	63
3.2. Emre Yazılı Senetlerin Devri	63
3.3. Emre Yazılabilecek Senetler (Kıymetli Evrak)	64
3.4. Emre Yazılı Senetlerde Def'iler	64
3.4.1. Mutlak def'iler	65
3.4.1.1. Senet metninden anlaşılan def'iler	65
3.4.1.2. Senedin geçersizliğine ilişkin def'iler	66
3.4.2. Nispi def'iler	67
3.4.2.1. Kişisel def'iler	68
3.4.2.2. Kişisel olmayan nispi def'iler	70
3.5. Emre Yazılı Senetlerin Zıyı ve İptali	70
3.5.1. Genel olarak	70
3.5.2. İptal usulü	71

3.5.2.1. Ödeme yasağı	71
3.5.2.2. Poliçeyi eline geçiren kişinin bilinmesi	72
3.5.2.3. Poliçeyi eline geçiren kişinin bilinmemesi	73
3.5.2.4. Teminat	74
4. Hamiline/Hamile Yazılı Senetler	75
4.1. Tanım	75
4.2. Hamiline Yazılı Senetlerin Devri	75
4.3. Hamiline Yazılabilecek Senetler (Kıymetli Evrak)	76
4.4. Hamiline Yazılı Senetlerde Def'iler	76
4.5. Hamiline Yazılı Senetlerin Zıya ve İptali	77
4.5.1. Genel olarak	77
4.5.2. Hamiline yazılı faiz kuponları	78
4.5.3. Banknotlar ve buna benzer kâğıtlarda usul	78
4.5.4. İpotekli borç senedi ve irat senedi	78
5. Senedin Türünün Değiştirilmesi (Tahvil/Dönüştürme)	79
5.1. Genel Olarak	79
5.2. Tür Değiştirme Usulü	81
5.3. TK'da Çözümlememiş Bazı Sorunlar ve Sonuçları	81

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KAMBIYO SENETLERİ

BİRİNCİ AYRIM

GENEL BAKIŞ

1. Ön Bilgiler	86
1.1. Temel (Adi/Alt) İlişki – Kambiyo İlişkisi	86
1.2. Kambiyo Taahhüdünün/İlişkinin Doğumu	87
1.3. Temel İlişki İle Kambiyo İlişkinin Karşılıklı Durumları	91
2. Kambiyo Senetlerinin Özellikleri	92
2.1. Kambiyo Senetlerinde Soyutluk İlkesi Geçerlidir	92
2.1.1. Biçimsel soyutluk (ispat soyutluğu)	92

2.1.2. Maddi soyutluk	93
2.2. Kambiyo Senetlerinde Sınırlı Sayı (Numerus Clausus) İlkesi Geçerlidir.....	96
2.3. Kambiyo Senetleri Özellikli (Mevsuf) Şekil Şartlarına Tâbidir	96
3. Ortak Hükümler	96
4. Kambiyo Senetlerinin Ekonomik İşlevleri.....	97

İKİNCİ AYRIM

POLİÇE

1. Kavram	99
2. Şekil Şartları (UNSURLAR).....	104
2.1. Yasal Şekil Şartları	104
2.2. İhtiyari (İsteğe Bağlı) Kayıtlar	108
2.3. Damga Pulu	108
2.4. Şekil Şartlarındaki Noksanlıklar ve Sonuçları	108
3. İşleyiş	109
4. Kabul.....	113
5. Nüsha.....	117
6. Zamanaşımı	118
6.1. Zamanaşımı Süreleri.....	118
6.2. Zamanaşımının Kesilmesi	118
6.3. Zamanaşımının Kesilmesinin Hükümleri.....	119
7. Karşılığın İntikali.....	119
7.1. Genel Olarak.....	119
7.2. Karşılığın İntikal Ettiği Haller	120
7.2.1. Düzenleyenin iflâsı.....	120
7.2.2. Düzenleyenin iradesi ile karşılığı devretmesi	120
8. Sebepsiz Zenginleşme.....	120
8.1. Genel Olarak	121
8.2. Şartları.....	121
8.2.1. Poliçeden doğan talep haklarının sona ermesi	121

8.2.2. Hamilin zarara uğraması.....	123
8.2.3. Düzenleyenin ya da poliçeyi kabul etmiş olan muhatabın hamilin zararına olarak zenginleşmiş olması	124
8.3. Sebepsiz Zenginleşme Talebi (Davası).....	125
8.3.1. İstem sahibi	125
8.3.2. İstemin yöneltilebileceği kişiler	125
8.3.3. İstemin içeriği.....	125
8.3.4. Görevli ve yetkili mahkeme	126
8.3.5. Zamanaşımı.....	126
9. Emre Yazılı Havale.....	127
9.1. Kavram	127
9.2. Hükümleri.....	127

ÜÇÜNCÜ AYRIM

BONO (EMRE YAZILI SENET)

1. Terminoloji	129
2. Kavram	129
3. Şekil Şartları (Unsurlar).....	130
3.1. Yasal Şekil Şartları	130
3.1.1. “Bono” ya da “emre yazılı senet” kelimesi.....	131
3.1.2. Belirli bir bedeli kayıtsız/koşulsuz ödeme vaadi.....	131
3.1.3. Vade.....	132
3.1.3.1. Vade türleri.....	133
3.1.3.1.1. Görüldüğünde	133
3.1.3.1.2. Görüldükten belirli bir süre sonra.....	133
3.1.3.1.3. Düzenleme gününden belirli bir süre sonra.....	134
3.1.3.1.4. Belirli bir günde	134
3.1.3.2. Muhtelif deyimler ve sürelerin hesabı.....	135
3.1.3.2.1. Muhtelif deyimler	135
3.1.3.2.2. Sürelerin hesabı.....	135
3.1.3.2.3. Takvimlerin çatışması	135

3.1.4. Ödeme yeri	135
3.1.5. Kime ya da kimin emrine ödenecek ise onun adı ve soyadı ya da ticaret unvanı (lehtar)	136
3.1.6. Senedin düzenlenme tarihi ve yeri	136
3.1.7. Düzenleyenin imzası	137
3.2. İhtiyarî (İsteğe Bağlı) Kayıtlar	139
3.2.1. “Bedeli nakten/malen alınmıştır” kaydı.....	139
3.2.2. Muacceliyet kaydı.....	139
3.2.3. Diğer kayıtlar.....	140
3.3. Damga Pulu.....	141
3.4. Şekil Şartlarındaki Noksanlıklar ve Sonuçları	141
4. İşleyiş	142
5. Hatır Bonusu (Bedelsiz ya da Karşılıksız Bono)	144
6. Açık (Beyaz) Bono	146
7. Teminat Bonusu (Senedi).....	148
8. İmza Edenlerin Sorumluluğu (İmzaların Bağımsızlığı İlkesi)	150
9. Senet Metnindeki Değişiklikler/Bozma-Değiştirme.....	151
10. Devir	153
11. Ciro.....	153
11.1. Düzenleme, Kavram, Hukuki Niteliği ve Özellikleri.....	153
11.1.1. Düzenleme	153
11.1.2. Kavram	153
11.1.3. Hukuki niteliği	153
11.1.4. Özellikleri	155
11.2. Cironun Şekli ve Çizilmesi.....	156
11.3. Cironun Zamanı	156
11.4. Ciroda Kişiler	157
11.5. Cironun Hükümleri.....	158
11.5.1. Devir işlevi.....	158
11.5.2. Hamilin hak sahipliğini ispat (teşhis) işlevi.....	158
11.5.3. Teminat işlevi	160

11.6. Cironun Türleri.....	161
11.6.1. Devir (nakil/temlik) cirosu.....	161
11.6.1.1. Tam ciro.....	162
11.6.1.2. Beyaz ciro.....	162
11.6.2. Tahsil cirosu.....	163
11.6.3. Rehin cirosu.....	164
11.6.4. Garanti Ciro.....	167
11.7. Ciro-Alacağın Devri (Karşılaştırma)	168
12. Aval	169
13. Ödeme	173
13.1. Ödeme İçin İbraz	173
13.1.1. Genel olarak.....	173
13.1.2. İbrazın tabi olduğu usul ve esaslar	175
13.1.2.1. Kim ibraz eder?	175
13.1.2.2. Kime ibraz edilir?	177
13.1.2.3. Ne ibraz edilir?	178
13.1.2.4. Nasıl ibraz edilir?	179
13.1.2.5. Nerede ibraz edilir?	179
13.1.2.6. Ne zaman ibraz edilir?	181
13.1.2.6.1. Görüldüğünde vadeli bono/poliçe.....	181
13.1.2.6.2. Diğer türde vadeli bono/poliçe	181
13.1.2.6.3. İbraz zamanı ile ilgili diğer esaslar	181
13.1.3. Ödeme için süresinde ibrazın sonuçları	183
13.1.4. Süresinde ibraz etmemenin sonuçları	184
13.1.4.1. Alacaklı temerrüdü - Borçlunun tevdi imkânı	184
13.1.4.1.1. Genel olarak tevdi hakkı	184
13.1.4.1.2. Tevdiin/Tevdi etmemenin hukuki sonuçları	185
13.1.4.2. Başvuru borçlularına başvurma hakkının düşmesi.....	187
13.1.4.3. Asıl borçluya başvurma hakkının kapsamında daralma ...	187
13.2. Ödemenin Gerçekleşmesi	187

13.2.1. Genel olarak.....	187
13.2.2. Ödemenin zamanı: Vadede ödeme.....	189
13.2.2.1. Vadede ödeme yapan borçlunun durumu.....	189
13.2.2.2. Vadede tam ödeme.....	190
13.2.2.3. Vadede kısmi ödeme.....	192
13.2.3. Vadeden önce ödeme.....	193
13.2.4. Yabancı para üzerinden ödeme.....	194
13.2.5. Ödeme zamanının uzatılması (temdit).....	195
13.3. Ödememe Hâlinde Başvurma (Müracaat) Hakkı.....	196
13.3.1. Başvurma (müracaat) hakkı kavramı.....	196
13.3.2. Başvurma hakkının sujeleri/sahibi/sahipleri.....	197
13.3.3. Hamile karşı sorumlu olanlar ve sorumluluklarının hukuki niteliği.....	197
13.3.3.1. Hamile karşı sorumlu olanlar.....	197
13.3.3.2. Asıl borçlu.....	198
13.3.3.3. Başvuru borçluları.....	198
13.3.3.4. Sorumluluğun hukuki niteliği ve özellikleri.....	199
13.3.4. Başvurma hakkının kullanılmasının şartları.....	202
13.3.4.1. Maddi şart: Ödememe.....	203
13.3.4.1.1. Vadede ödememe.....	203
13.3.4.1.2. Ödememe hâlinin vadeden önce sabit olması (vadeden önce başvurma hakkı).....	203
13.3.4.2. Şekli şart: Protesto.....	204
13.3.4.2.1. Kavram.....	204
13.3.4.2.2. Protesto hâlleri.....	205
13.3.4.2.3. Protesto süresi.....	206
13.3.4.2.4. Protesto düzenlenmesine ilişkin usul.....	207
13.3.4.2.4.1. Protesto düzenlemeye yetkili merci.....	207
13.3.4.2.4.2. Protestonun şekli, içeriği, sakat protesto.....	208
13.3.4.2.5. Protestodan muafiyet hâlleri.....	209

13.3.4.2.5.1. Bono (poliçe) üzerinde protestodan muafiyete ilişkin kayıt olması	209
13.3.4.2.5.2. İflas	210
13.3.4.2.5.3. Mücbir sebep	210
13.3.4.2.6. Protestoya bağlanan sonuçlar	211
13.3.4.3. Düzen şartı: İhbar	213
13.3.4.3.1. Anlamı ve İşlevi	213
13.3.4.3.2. Yüküm niteliği	213
13.3.4.3.3. İhbarın süresi ve şekli	214
13.3.4.3.4. İhbar etmemenin sonucu	215
13.3.5. Başvurma hakkının kapsamı	215
13.3.5.1. Hamilin başvurma hakkının kapsamı	216
13.3.5.1.1. Bononun ödenmeyen (poliçenin kabul edilmeyen veya ödenmeyen) bedeli ile şart kılınmışsa işlemiş faiz	216
13.3.5.1.2. Temerrüt faizi	217
13.3.5.1.2.1. Zorunlu şart: Borçlu temerrüdünün gerçekleşmesi	217
13.3.5.1.2.2. Temerrüt faizi oranları	217
13.3.5.1.2.3. Yabancı para üzerinden düzenlenen senetlerde temerrüt faizi talebi	218
13.3.5.1.3. Başvuru masrafları	218
13.3.5.1.4. Komisyon	219
13.3.5.2. Ödeyen başvuru borçlusunun başvurusunun kapsamı	219
13.3.5.2.1. Hamile ödenen meblâğın toplamı	219
13.3.5.2.2. Temerrüt faizi	219
13.3.5.2.3. Masraflar	220
13.3.5.2.4. Komisyon	220
13.3.6. Başvurma hakkının kullanılış yöntemi	220
13.3.6.1. Bono (veya poliçe) ile protesto evrakının ibraz ve teslimi	220
13.3.6.2. Geriye ciro	221
13.3.6.3. Retret	222
13.3.7. Başvurma hakkının düşmesi	222

13.3.7.1. Başvurma hakkını düşüren hâller	222
13.3.7.2. Başvurma hakkının düşmesinin sonuçları	223
13.3.8. Araya girerek ödeme.....	223
14. Nüsha	224
15. Suret.....	224
16. Zamanaşımı	225
16.1. Zamanaşımı Süreleri.....	225
16.2. Zamanaşımının Kesilmesi	226
16.2.1. Nedenler	226
16.2.2. Hükümleri.....	226
17. Karşılığın Devri.....	226
18. Sebepsiz Zenginleşme	227
18.1. Genel Olarak.....	227
18.2. Şartları.....	228
18.2.1. Bonodan doğan istem haklarının sona ermesi.....	228
18.2.2. Hamilin zarara uğraması.....	228
18.2.3. Düzenleyenin hamilin zararına olarak zenginleşmiş olması..	228
18.3. Sebepsiz Zenginleşme Davası.....	229
18.3.1. İstem sahibi	229
18.3.2. İstem yöneltilebileceği kişiler.....	229
18.3.3. İstem içeriği	229
18.3.4. Görevli ve yetkili mahkeme	229
18.3.5. Zamanaşımı.....	230
19. Emre Yazılı Ödeme Vaadi	230
19.1. Kavram	230
19.2. Hükümleri.....	230

DÖRDÜNCÜ AYRIM

ÇEK

1. Genel Olarak	231
-----------------------	-----

1.1. Kanuni Düzenleme.....	231
1.2. Tarihi Gelişimi ve İktisadi Önemi	232
1.3. Hukuki Niteliği.....	233
2. Çekin Düzenlenmesi	234
2.1. Çek Düzenlemenin Ön Şartları.....	234
2.1.1. Karşılık	234
2.1.2. Çek anlaşması.....	235
2.1.3. Karşılık ve/veya çek anlaşmasının bulunmaması.....	236
2.2. Çek Düzenlenmesinde Şekil	237
2.2.1. Zorunlu unsurlar.....	237
2.2.1.1. Çek kelimesi	237
2.2.1.2. Belirli bir bedelin ödenmesi için kayıtsız ve şartsız havale	237
2.2.1.3. Muhatap.....	238
2.2.1.4. Ödeme yeri	239
2.2.1.5. Düzenlenme tarihi ve yeri	239
2.2.1.5.1. Düzenlenme tarihi.....	240
2.2.1.5.2. Düzenlenme yeri.....	241
2.2.1.6. Düzenleyenin imzası.....	242
2.2.2. Unsurların bulunmaması ve açık çek.....	243
2.2.3. ÇekK'da öngörülen özel düzenleme	243
2.2.3.1. Çek hesabı açılması ve çek defteri verilmesine ilişkin	244
2.2.3.2. Matbu çek yapılarının kullanılması zorunluluğuna ilişkin	245
2.2.3.2.1. Tacir çeki	245
2.2.3.2.2. Matbu hamiline yazılı çek.....	247
2.2.3.3. Tamamlayıcı unsurlara ilişkin.....	248
2.2.4. Çeke konulabilecek ihtiyari kayıtlar	249
2.2.4.1. Kanunda öngörülen ihtiyari kayıtlar.....	249
2.2.4.1.1. Çekin türüne ilişkin kayıtlar	249
2.2.4.1.2. Ödemeye ilişkin kayıtlar	250
2.2.4.1.3. Ödenmeme hâline yönelik kayıtlar	251

2.2.4.2. Kanunda öngörülme yen ihtiyari kayıtlar	252
2.2.4.2.1. Düzenleyen ile muhatap arasındaki ilişkiye yönelik olarak	252
2.2.4.2.2. Düzenleyen ile hamil arasındaki ilişkiye yönelik olarak	252
2.2.4.2.3. Muhatap ile hamil arasındaki ilişkiye yönelik olarak	253
2.2.5. Yasak kayıtlar	253
2.2.5.1. Çekin geçerliliğini etkilemeyen yasak kayıtlar	253
2.2.5.1.1. Kabul kaydı (ve muhatabın aval beyanı ile cirosu)	253
2.2.5.1.2. Vade (muacceliyet) kaydı	254
2.2.5.1.3. Faiz kaydı	254
2.2.5.1.4. Düzenleyenin sorumsuzluk kaydı	255
2.2.5.2. Çekin geçerliliğini etkileyen yasak kayıtlar	255
2.2.6. Çekte suret yasağı ve nüsha	255
3. Çekin Tedavülü (Devri)	255
3.1. Genel Olarak	255
3.2. Nama Yazılı Çekin Devri	256
3.3. Emre Yazılı Çekin Devri	257
3.4. Hamiline Yazılı Çekin Devri	259
4. Çekin Ödenmesi	259
4.1. Çekte “Vade” Sorunu	259
4.1.1. Çekin görüldüğünde ödeneceği kuralı (TK)	259
4.1.2. İleri düzenlenme tarihli çek kullanımının önlenememesi	260
4.1.3. Uygulamanın kanun koyucu tarafından da kabulü (ÇekK)	260
4.2. Ödeme İçin İbraz	262
4.2.1. İbraz yeri	262
4.2.1.1. Muhatap bankaya ibraz	262
4.2.1.2. Takas odasına ibraz	263
4.2.2. İbraz süresi	264
4.2.2.1. İbraz sürelerinin önemi	264
4.2.2.2. Kanunda öngörülen farklı ibraz süreleri	264

4.2.2.3. İbraz sürelerinin hesaplanması	266
4.2.2.4. İbraz sürelerinin hukuki niteliği	266
4.2.2.5. İbraz sürelerinin geçirilmesinin sonuçları	266
4.3. Muhatabın Ödeme Yükümlülüğü	267
4.3.1. Karşılığın tamamen ya da kısmen bulunması hâlinde	267
4.3.2. Karşılığın tamamen ya da kısmen bulunmaması hâlinde.....	268
4.4. Çek Karşılığının Ödenmesi	269
4.4.1. Muhatap bankanın inceleme yükümlülüğü	269
4.4.2. Kimlik tespiti ve çekin ödenme şekli.....	270
4.4.3. Ödeme hâlinde yapılacak işlemler	271
4.4.3.1. Tam ödeme hâlinde	271
4.4.3.2. Kısmi ödeme hâlinde.....	271
4.4.4. Karşılığı bulunmayan bir çekin ödenmesi.....	272
4.4.5. Sahte veya tahrif edilmiş bir çekin ödenmesi	273
4.5. Çekten Cayma.....	275
4.5.1. Anlamı.....	275
4.5.2. Şartları.....	275
4.5.3. Sonuçları.....	276
5. Çekin Ödenmemesi ve Sonuçları.....	277
5.1. Çekin Muhtemel Ödenmeme Nedenleri ve “Karşılıksızlık”	277
5.2. Ödenmeme Durumunun Tespiti	277
5.3. Çekin Karşılıksız Kalmasının Hukuki Yaptırımını.....	279
5.3.1. Başvurma hakkı.....	279
5.3.1.1. Genel olarak.....	279
5.3.1.2. Başvurma hakkının şartları.....	280
5.3.1.3. Başvurma hakkının kapsamı	281
5.3.1.4. Başvurma hakkına ilişkin zamanaşımı süresi.....	282
5.3.2. Başvurma hakkını kaybeden hamilin durumu	283
5.3.2.1. Genel olarak	283
5.3.2.2. Sebepsiz zenginleşme davası.....	283

5.3.2.3. Hamilin temel ilişkiye dayanabilmesi	284
5.3.2.4. Karşılığın devri	285
5.4. Çekin Karşılıksız Kalmasının İdari Yaptırımını.....	286
5.4.1. ÇekK’da öngörülen özel hükümler.....	286
5.4.2. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı.....	286
5.4.2.1. Genel olarak	286
5.4.2.2. Kabahatin unsurları	287
5.4.2.3. Kabahat için öngörülen idari yaptırım	288
5.4.2.4. Kabahatin faili	288
5.4.2.5. Kabahate ilişkin idari yaptırım kararı	289
5.4.2.5.1. İdari yaptırım kararının verilmesi	289
5.4.2.5.2. İdari yaptırım kararının kaldırılması	289
5.4.2.5.3. İdari yaptırım kararının sonuçları	290
6. Özel Çek Türleri	291
6.1. Genel Olarak	291
6.2. Çizgili Çek.....	291
6.3. Mahsup Çeki	292
6.4. Teyitli (Bloke) ve Garantili Çek.....	293
6.4.1. Genel olarak.....	293
6.4.2. Teyitli (bloke) çek.....	294
6.4.3. Garantili çek.....	295
6.5. Banka Çeki.....	297

BEŞİNCİ AYRIM

KANUNLAR İHTİLÂFI

1. Genel Olarak	299
2. Poliçeye (ve Bonoya) İlişkin Kanunlar İhtilâfı Hükümleri	299
3. Çeke İlişkin Kanunlar İhtilâfı Hükümleri.....	301

ALTINCI AYRIM

KAMBIYO SENETLERİNE ÖZGÜ TAKİP YOLLARI

1. Genel Olarak	303
2. Takibin Kabulü Şartları.....	304
2.1. Alacağın kambiyo senedine dayanması gerekir	304
2.2. Önce rehne başvurma zorunluluğu yoktur	305
2.3. Yetkili icra dairesine yapılan takip talebi İİK 58'deki kayıtları içermelidir	306
2.4. Kambiyo senedinin aslının ve borçlu adedi kadar onaylı örneğinin takip talebine eklenmesi zorunludur	308
2.5. Borçlu iflasa tabi kişilerden ise, takip talebinde, hangi takip yolunun seçildiği belirtilmelidir	311
2.6. Kambiyo senedinin vadesinin gelmiş olması gerekir	311
2.7. Alacaklının takip hakkının bulunması ve borçlunun kambiyo senedi uyarınca sorumlu olması gerekir.....	313
2.7.1. Alacaklı (takip alacaklısı: yetkili hamil).....	313
2.7.2. Borçlu (takip borçlusu)	314
3. Ödeme Emri ve İçeriği	315
4. Ödeme Emrine İtiraz	316
4.1. Kambiyo Senetlerine Özgü Haciz Yolu ile Takipte İtiraz.....	316
4.1.1. İleri sürülmesi, ileri sürülmemesinin sonucu ve itirazın takibe etkisi	316
4.1.2. İmzaya itiraz	318
4.1.3. Borca itiraz.....	319
4.2. Kambiyo Senetlerine Özgü İflas Yolu ile Takipte İtiraz.....	322
4.2.1. İleri sürülmesi, ileri sürülmemesinin sonucu ve itirazın takibe etkisi	322
4.2.2. Ödeme emrine itiraz edilmemesi halinde iflas davası	322
5. Kambiyo Senetlerine Özgü Takip Yollarında Şikayet.....	324
6. Uygulanacak Diğer Hükümler	325
7. Müşterek Hükümler	326

8. Kambiyo Senetlerine Özgü Takip Yollarının Genel Haciz ve İflas Yollarından Temel Farkları	327
8.1. Kambiyo Senetlerine Özgü Haciz Yolunun Genel Haciz Yolundan Temel Farkları.....	327
8.2. Kambiyo Senetlerine Özgü İflas Yolunun Genel İflas Yolundan Temel Farkları.....	328

BEŞİNCİ BÖLÜM

EMTİA SENETLERİ

1. Genel Olarak Emtia Senetleri.....	331
2. Makbuz Senedi ve Varant	331
2.1. Çıkarmaya Yetkili Kuruluş.....	331
2.2. Makbuz Senedi ve Varantın Hukuki Niteliği	332
2.3. Makbuz Senedi ve Varantın Şekil Şartları.....	333
2.4. Makbuz Senedi ve Varantın Devri.....	333
2.5. Makbuz Senedi ve Varanta Konu Mallar Üzerindeki Tasarruflar..	334
2.5.1. Tasarruf işlemlerinde senet esası.....	334
2.5.2. Tevdi olunan malların geri alınması	334
2.5.3. Tevdi olunan malların sattırılması	335
2.6. Başvurma hakkı	335
2.7. Zamanaşımı.....	335
2.8. Makbuz Senedi ve Varantın Kaybı	336
Madde İndeksi.....	337
Kavram İndeksi.....	351
Kambiyo Senedi Örnekleri	361